

Handläggare
Anders Hallberg
08-508 264 01Till
KF/KS kansli

Remiss av förslag till Boverkets allmänna råd (2013:xx) om rivningsavfall med tillhörande konsekvensutredning. KS dnr 319-970/2013. Kontorsyttrande

Exploateringskontoret får som yttrande anföra följande.

Ann-Charlotte Bergqvist
T.f. förvaltningschef

Sammanfattning

I den tidigare gällande plan- och bygglagen (1987:10), ÄPBL, fanns det ett särskilt kontrollsystem för rivningsåtgärder. Boverket har tidigare gett ut en handbok som bland annat innehöll allmänna råd till ledning för tolkningen av ÄPBL:s regler om rivning och rivningsavfall. Den nu gällande plan- och bygglagen (2010:900), förkortat PBL, är i detta avseende uppbyggd på ett annat sätt. Den innehåller inte något separat kontrollsystem för rivningsåtgärder, utan lagens generella kontrollsystem med kontrollplaner, kontrollansvariga, tekniskt samråd etcetera gäller även för sådana åtgärder. Med de nu föreslagna allmänna råden avser Boverket att ge vägledning för tolkningen av PBL i frågor om rivningsavfall.

Bakgrund

Boverket önskar synpunkter på deras förslag till allmänna råd om rivningsavfall, tillhörande konsekvensbeskrivning samt på förslaget till vägledning. Remissynpunkter ska ha inkommit till Boverket senast den 16 augusti 2013.

Exploateringskontoret
Administrativa avdelningen

Fleminggatan 4
Box 8189
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 264 01
Växel 08-508 276 00
anders.hallberg@stockholm.se
exploateringskontoret@stockholm.se
Org nr 212000-0142
stockholm.se/exploateringskontoret

Nämndbehandling medges inte inom angiven remisstid. Exploateringskontoret lämnar därför som remissvar detta kontorsyttrande vilket även kommer att anmälas för exploateringsnämnden den 29 augusti 2013.

Remissen

Den nya plan- och bygglagen trädde i kraft år 2011 och innebar bland annat regeländringar i fråga om hantering av avfall vid rivningsåtgärder. Det särskilda kontrollsystem för rivningsåtgärder som fanns i den tidigare gällande plan- och bygglagen, ÄPBL, avskaffades och istället kom sådana åtgärder att omfattas av lagens generella kontrollsystem. Begreppen rivningsanmälan, rivningsplan och kvalitetsansvarig, som förekom i ÄPBL, avskaffades. Boverket gav år 1995 ut en handbok som bland annat innehöll allmänna råd till bestämmelserna i ÄPBL och som var kopplade till de begrepp som användes i den lagen. Dessa gäller inte längre, men de har varit utgångspunkt vid framtagande av de nya allmänna råden.

I ett allmänt råd i det remitterade förslaget anges att inventering bör utföras av någon som har god kunskap och erfarenhet inom området. Boverket önskar särskilt synpunkter på hur dessa kvalifikationer skulle kunna verifieras, om krav på särskild utbildningsbakgrund bör ställas och vilken utbildningsbakgrund som i så fall kan vara rimlig för dem som utför inventeringen.

Boverket håller dessutom på att ta fram en vägledning till de ovan nämnda reglerna i PBL. Boverket önskar få synpunkter även på förslaget till vägledning.

Exploateringskontorets synpunkter

Exploateringskontoret lämnar följande synpunkter.

I första stycket beskrivs mycket kort Stockholms stads arbete med bland annat rivningsavfall. Därefter följer exploateringskontorets svar på Boverkets specifika frågeställningar.

Stockholms stads arbete med bygg- och rivningsavfall

Avfallsplanen för 2013-2016 antogs av Stockholms kommunfullmäktige i februari 2013. Syftet med avfallsplanen är att ha en strategi för Stockholms stads och andra aktörers arbete inom avfallsområdet, vid planering av nya områden, vid prövning av bygglov, i tillsyn över miljöfarlig verksamhet samt hur invånarna

och verksamheterna i staden ska hantera sitt avfall. Trafik- och renhållningsnämnden har det övergripande ansvaret för uppföljning av avfallsplanen.

Avfallsplanen innehåller fyra huvudmål. I mål 2, som bland annat tar upp hantering av rivningsavfall, anges att avfall som kan vara skadligt för människa eller miljö ska hanteras separat. Att farligt avfall i bygg- och rivningsfall ska hanteras på rätt sätt ingår som ett av delmålen under mål 2. I avfallsplanen pekas farligt avfall ut som ett prioriterat område att arbeta med i den nationella avfallsplanen. I fyra punktsatser redogörs kort för vilka åtgärder som behövs för att uppnå målsättningen:

- Samarbete mellan Stockholms stad, byggherrar och entreprenörer för att skapa goda möjligheter för utsortering av det farliga avfallet.
- Ställa tydliga krav på hantering av farligt avfall i bygg- och rivningslov.
- Ställa tydliga krav på hanteringen av farligt avfall inom stadens nybyggnadsområden.
- Följa upp att ställda krav efterlevs

Staden verkar för att bygg- och rivningsavfall ska källsorteras.

Om Boverkets förslag till allmänna råd

Exploateringskontorets allmänna intryck är att det förslag till allmänna råd som Boverket tagit fram är bra och tydliga.

Exploateringskontoret anser dock att kravet på materialinventering, i 10 kap. 6 § 5, måste förtydligas eftersom inventeringen är en så viktig del i den fortsatta hanteringen av det farliga avfall som rivningsåtgärder kan ge upphov till. Något också Boverket ger uttryck för i missivet till remissunderlaget. Detta kan med fördel beskrivas mer ingående i Boverkets vägledning för tillämpning av PBL.

I 10 kap. 6 § 5 står: *En materialinventering, som görs för att få uppgifter om vilket farligt avfall som rivningsåtgärder kan ge upphov till, bör genomföras genom en inventering på plats i byggnaden om det inte är uppenbart onödigt.*

Exploateringskontoret anser att det finns goda skäl att alltid genomföra en materialinventering på plats i byggnaden. Att i detta fall använda formuleringen *bör genomföras genom en inventering på plats* kan därför uppfattas som alltför vagt.

Vad som är uppenbart onödigt bör också exemplifieras.

Exploateringskontoret föreslår att ett förslag till mall för materialinventering biläggs Boverkets allmänna råd.

Vidare anser kontoret att slutsamrådet bör innehålla en slutredovisning av genomförd inventering inför rivningen samt redogörelse för uppkommet rivningsavfall. Slutredovisningen föreslås innehålla en analys av inventerade mängder och avfallsslag och uppkomna mängder och avfallsslag. Om avvikelser förekommer lämnas en förklaring till dessa.

I det allmänna rådet till 10 kap. 6 § 6 PBL klargörs vilka uppgifter som bör lämnas i kontrollplanen i fråga om hur avfallet ska tas om hand. Av kontrollplanen bör det även framgå vilken/vilka mottagningsanläggning/ar som tagit emot avfallet i syfte att säkerställa en god hantering av avfallet. Enligt avfallsförordningen ska mottagare anges.

Om Boverkets vägledning för rivningsåtgärder som omfattas av plan- och bygglagens kontrollsystem

Exploateringskontoret anser att Boverkets vägledning för rivningsåtgärder på många sätt uppfyller önskvärda krav på innehåll och användbarhet.

Under rubriken Begrepp, står att läsa: *I denna vägledning används nedanstående begrepp i följande betydelser. Rivning: borttagande av hel byggnad eller en del av byggnad, det vill säga själva stommen.*

Exploateringskontoret anser att det är oklart om Boverket med detta även menar rivning av gator, torg och parker. Ett förtydligande vore därför på sin plats.

Om Boverket med detta även avser rivning av gator, torg och parker kommer detta att få konsekvenser för exploateringskontorets verksamhetsutövning.

Om Boverkets konsekvensutredning – Boverkets allmänna råd om rivningsavfall

Om Boverket, som tidigare påpekats, med rivning även avser rivning av gator, torg och parker kommer detta att få konsekvenser för exploateringskontorets arbete. Exploateringskontoret

gör dock bedömningen att gator, torg och parker inte omfattas av detta förslag.

Exploateringskontoret delar därför Boverkets bedömning att de föreslagna allmänna råden inte nämnvärt berör kontorets verksamhet.

Kvalifikationer för materialinventering av byggnaden

Exploateringskontoret anser att den som är ansvarig för materialinventeringen bör vara certifierad, förslagsvis mot kravspecifikationen CMF (Certifierad miljöinventerare i fastigheter) eller liknande. För att genomföra en miljöinventering på ett sakkunnigt sätt krävs grundutbildning, praktisk erfarenhet och speciella kunskaper om miljöinventering.

Avslutningsvis vill exploateringskontoret poängtera vikten av att rivningsavfall tas om hand på rätt sätt. Erfarenheter från Stockholms stads tillsynskampanj visade att kvaliteten på materialinventeringar och rivningsplaner generellt sett är låg. Den ”röda tråd” som ska finnas mellan rivningsplan och materialinventering saknas i många fall. Rivningsentreprenader är ofta väldigt tidspressade vilket medför stora krav på en god planering för att säkerställa en korrekt avfallshantering. Annars riskerar farliga ämnen i rivningsavfallet att utlakas och påverka nedströms liggande mark och vatten.

Slut